

## **BELEIDSPLAN 2026-2028**

### **INLEIDING**

In 2016 nam een drietal enthousiaste liefhebbers van luidklokken het besluit te komen tot oprichting van een Klokkenluidersgilde. Dit resulteerde op 21 september 2017 in de oprichting van de Stichting Bossche Klokkenluidersgilde.

### **DOEL EN MISSIE**

De primaire doelstelling van het Bossche Klokkenluiders Gilde ('s-BKG) luidt:

Het 's-BKG wijdt zich aan het op een deskundige wijze handmatig luiden van klokken binnen het verband van een gilde.

De missie van het 's-BKG luidt:

Het 's-BKG is een vrijwilligersorganisatie met een cultuurhistorische focus: luidklokken. Vanuit deze basis zal een breed scala aan activiteiten worden ontwikkeld waarbij een groot aantal leden van het gilde betrokken is.

Het 's-BKG wil dit bereiken door:

1. Initiatieven te nemen voor het behoud van de nog aanwezige klokken in 's-Hertogenbosch.
2. Waar mogelijk deze klokken weer te (laten) luiden en indien mogelijk handmatig.
3. Het opzetten van een klokkenluidersopleiding.
4. Het organiseren van activiteiten met het doel de belangstelling voor dit cultureel erfgoed te bevorderen van iedereen en met name van de jongere generaties.
5. Het samenwerken met organisaties die eenzelfde doel geheel of gedeeltelijk nastreven.
6. Het profileren van 's-Hertogenbosch als belangrijk klokkengieterscentrum in de late Middeleeuwen (1372-1570).
7. Advisering door het Comité van Aanbeveling.

### **LUIDEN**

Deskundig luiden en verantwoord omgaan met ons 'cultuurhistorisch klinkend erfgoed' zijn belangrijke uitgangspunten in het beleid van het 's-BKG.

Luidklokken hebben eeuwenlang een meervoudige functie gehad. De verschillende kerkelijke vieringen en getijden werden ermee aangekondigd. Daarnaast hadden klokken ook een maatschappelijke functie, waarbij belangrijke gebeurtenissen werden aangekondigd. Verder waren luidklokken ook onderdeel van het uurwerk en van het carillon.

Het klokgelui is in de loop van de jaren afgenomen en wordt soms ook minder gewaardeerd.

Daarom is het zaak voorgenomen bijzondere luidingen tijdig via de plaatselijke media bekend te maken en ook uit te leggen waarom de luiding plaatsvindt, waarmee het draagvlak voor méér luidingen kan worden vergroot.

Aandacht voor het werven en opleiden van luiders is de eerste prioriteit. Indien noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van expertise van andere klokkenluidersgilden.

## **OBJECTEN**

Een bijzonder aandachtspunt is het contact met de eigenaren van de klokken. Om geen tijd te verliezen is het van belang om zoveel mogelijk projecten gelijktijdig aan te pakken. Doorgaans gaat het over langdurige trajecten die in verband met besluitvorming vanuit diverse partijen geruime tijd kunnen duren. Dit is intensieve arbeid en vereist veel menskracht. Er moet actief gestreefd worden naar uitbreiding van werkgroepen die zich hiermee willen bezighouden. Bij alle voorkomende gelegenheden is het van belang dit punt onder de aandacht te brengen. Zoals hiervoor al is vermeld was 's-Hertogenbosch gedurende de periode van 1372 tot 1570 een belangrijk klokkengieterscentrum. In heel Europa hangen nog steeds klokken die in die periode door Bossche gieters zijn gegoten. Voorzover in onze stad nog klokken uit die periode aanwezig zijn, is het zaak deze te koesteren en zo mogelijk ook weer tot luiden te brengen. Het 's-BKG zal zich daarvoor inspannen.

## **SAMENWERKING**

Essentieel is samenwerking met de verschillende eigenaren van klokken zoals particuliere instellingen, gemeentebestuur en kerkbesturen, alsook met andere direct betrokkenen zoals de stadsbeiaardier, de Bossche Beiaardstichting (BBS), de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch (de Kring) en diverse heemkundeorganisaties in voorkomende gevallen. In dit kader verdient het contact met andere gilden aandacht. Deze contacten kunnen belangrijke informatie opleveren voor de uitbouw van ons gilde. Alle Bossche klokken, eerder geïntegreerd door de Bossche Klokkengroep, van de Kring zijn geïntegreerd in de website van Erfgoed 's-Hertogenbosch zodat de informatie voor het publiek toegankelijk zal zijn. Inmiddels zijn zeven van de elf luidklokken in de St. Janstoren voorzien van een constructie, waardoor het mogelijk is deze handmatig te luiden. Van oudsher is de Kring Vrienden door de gemeente belast met de coördinatie en organisatie van alle activiteiten in de St. Janstoren, het handmatig luiden daaronder begrepen. Inmiddels wordt op de eerste zaterdag van elke maand om 17.00 uur de zondag ingeluid. Het 's-BKG neemt daar samen met de BBS actief aan deel. Daarnaast verzorgt ons gilde al enkele jaren luidingen voorafgaande aan diverse religieuze vieringen en andere bijeenkomsten in de St. Cathrien.

## **ACTIVITEITEN**

Activiteiten zoals de hiervoor vermelde luidingen in de St. Jan en de St. Cathrien kunnen meer interesse wekken voor het gilde. Daarnaast kan worden gedacht aan het 1 of 2 keer per jaar organiseren van een klokkenwandeling in 's-Hertogenbosch. Met een jaarlijkse klokkenfietstocht kan ook aandacht worden besteed aan de luidklokken buiten de binnenstad. Ook de Open Monumentendag is een goede gelegenheid om het klinkend

erfgoed onder de aandacht te brengen bij een breder publiek. Het houden van lezingen zal worden gepromoot.

Het hiervoor al genoemde samenwerkingsverband lijkt het meest geschikte orgaan om de na te gaan op welke dagen gedurende het jaar bijzondere luidingen zouden kunnen plaatsvinden, zoals

- 4 mei Dodenherdenking
- 5 mei Bevrijdingsdag
- 2e zondag in mei: Mariaomgang
- 21 juni inluiden van zomer (meridiaan)
- 15 augustus: Nationale herdenking WOII
- 2e weekend september: Opening Open Monumentendag
- Andere nationale en lokale herdenkingen
- Vóór iedere vergadering van de gemeenteraad
- Luiden bij uitvaarten St. Cathrien
- Inluiden van de Beiaardweek

## **WEBSITE**

Het 's-BKG beschikt over een eigen beheer ontwikkelde website, die ook actueel wordt gehouden ([www.klokluiden.nl](http://www.klokluiden.nl)).

Door middel van minimaal 2 nieuwsbrieven per jaar worden daarin geïnteresseerden op de hoogte gehouden van de recente activiteiten.

## **FINANCIËN**

Er wordt actief gezocht naar nieuwe subsidiënten, donateurs en sponsors. Ons streven is gericht op uitbreiding van het aantal Vrienden van het Bossche Klokkenluiders Gilde.